

KANSAINVÄLISEN
POLITIIKAN
OHJELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1. Keskustanuoret kansainvälisenä tekijänä

s.4

- 1.1. Keskustanuorten historia kansainvälisenä toimijana
- 1.2. Toimintaympäristöt ja yhteistyötahot

2. Ylisukupolvisuus

s.5

- 2.1. Nuorten oikeuksien toteutuminen tukee kansanvaltaa
- 2.2. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus
- 2.3. Ylisukupolvisuus ja ilmastonmuutos

3. Kestävä kehitys

s.8

- 3.1. Ilmastoteot
- 3.2. Kaupungistuminen, teollisuus ja talous
- 3.3. Koulutus
- 3.4. Kehitysyhteistyö

4. Kansainvälinen yhteistyö

s.12

- 4.1. Suomi ja Pohjoismaat osana muuttuvaa Eurooppaa
- 4.2. Suomi kansainvälisen kentän sillanrakentajana

5. Turvallisuus

s.14

- 5.1. Kansallinen ja alueellinen turvallisuus
- 5.2. Ilmastoturvallisuus
- 5.3. Kyberturvallisuus
- 5.4. Terveys ja turvallisuus

Suomen Keskustanuoret ry.

Hyväksytty liittokokouksessa

29.10.2017

JOHDANTO

Keskustanuorten kansainvälinen ohjelma kokoaa yksin kansiin järjestön globaalit tavoitteet. Kansainvälisen toiminnan pohjana ovat kotimaankin politiikkaa ohjaavat tutut arvot: yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja sivistys. Näitä arvoja ja niihin nojaavaa politiikkaa Keskustanuoret ajaa aktiivisesti kansainvälisillä kentillä.

Asumme globaalissa maailmassa, jossa maailman tapahtumat heijastuvat myös meille Suomeen. Syyria voi tuntua kaukaiselta, mutta konflikti siellä heijastuu turvallisuustilanteeseen naapurimaissamme ja Suomessa, ihmismassojen liikehdintään ja globaalien jännitteiden lisääntymiseen. Ulkopolitiikka toimii käsi kädessä sisäpolitiikan kanssa.

Keskustanuorten kansainvälinen ohjelma luokin suuntaviivoja ylisukupolviseen, turvalliseen ja kestävällä pohjalla olevaan kansainväliseen yhteistyöhön. Nuoria on maailmassa entistä enemmän määrällisesti ja on tärkeää, että nuoret ovat jo tämän päivän – eivät vain tulevaisuuden – aktiivisia toimijoita.

Noora Hammar,
kansainvälisen ohjelmatyön puheenjohtaja

Laura Hämäläinen, varapuheenjohtaja
Vilhartti Hanhilahti, poliittinen sihteeri

Työryhmä: Jere Nuutinen, Virva Leväinen, Riina Pesu, Ilmari Mikkonen, Siiri Mertakorpi, Juho Kekäläinen, Meri Kiikkala, Niina Ojala, Emmi Paajanen, Hilma Mäkitalo, Saara Jokela ja Sonja Huttunen.

1. Keskustanuoret kansainvälisenä toimijana

1.1. Keskustanuorten historia kansainvälisenä toimijana

Keskustanuorten voimassa olevat arvot ovat yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja sivistys. Näiden pohjalle rakentuu myös Keskustanuorten kansainvälinen toiminta. Kestävä kehitys on oikeutetusti ollut yksi kantavista teemoista kansainvälisissä yhteyksissä, sillä huoli ympäristöstä ei tunne valtioiden rajoja. Ydinvoiman vastustaminen ja nykyiset tavoitteet ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ovat kansallista suurempia kysymyksiä. 1960-luvun lopulla syntynyt Vihreä aalto on kantanut tähän päivään myös kansainvälisessä toiminnassa.

Suomen asema suurvallan naapurina oli myös arkipäiväinen asia. Ahti Karjalainen opasti NKL:n puheenjohtaja Risto Volasta (puheenjohtajana 1970-1974) ulkopoliitikasta keskusteltaessa toteamaan: ”Suomi haluaa ystävälliset suhteet kaikkiin maihin erityisesti naapurimaihin Pohjoismaihin ja Neuvostoliittoon.” Tätä neuvoa puheenjohtaja tuntui myös noudattavan.

Yhteistyö pohjoismaisten sisarjärjestöjen kesken on ollut tärkeää. Pohjoismaiden Keskustanuoret (NCF) perustettiin vuonna 1965 keskustalaisten nuorisojärjestöjen kattojärjestöksi. Keskustanuoret

oli yksi Pohjoismaiden keskustanuorten perustajajäsenistä ja on siitä lähtien osallistunut aktiivisesti pohjoismaiseen toimintaan. Ympäristökysymykset ja desentralisaation kannattaminen yhdistivät jäsenjärjestöjä.

Suhteita itään vaalittiin Keskustanuorissa. Nuorisojärjestö on osallistunut erilaisiin seminaareihin, leireille ja moniin muihin kansainvälisiin tapahtumiin. Kansainvälisellä toiminnalla oli merkittävä rooli Keskustanuorten toiminnassa ja Suomen asema idän ja lännen välissä heijastui tähän. Vuonna 1976 Keskustanuorten puheenjohtaja Esko Aho sai muun muassa kunnian Euroopan nuoriso- ja opiskelijatapahtumassa tuoda tilaisuuteen presidentti Kekkonen henkilökohtaisen tervehdyksen kokoukselle.

Aktiivien kertomukset esimerkiksi 1980-luvulta kertovat, että toiminta ei tuolloin rajoittunut pelkästään liiton tasolle vaan kansainvälinen ulottuvuus näkyi myös piirien toiminnassa. Piireillä saattoi olla ystävyySPIIREJÄ muissa Pohjoismaissa ja näiden kesken järjestettiin myös vierailuja. Esimerkiksi Etelä-Savon piiri vaihtoi vuosittain delegaatioita ystävyySPIIRIEN Södra Alvsborgin ja Hallandin kanssa.

1990-luvulle tultaessa oli maailma ympärillä muuttunut ja Neuvostoliitto osoitti hajoamisen merkkejä. Keskustanuoret liittyi jäseneksi niin Maailman liberaalinuoriin kuin Euroopan liberaalinuoriin. Keskustanuoret kannatti Euroopan unionin jäsenyyttä, mutta mielipiteet kentällä jakaantuivat.

Viime vuosina Keskustanuoret ja Keskustan opiskelijaliitto ovat toimineet tiiviissä yhteistyössä kansainvälisessä toiminnassa. Kansainvälinen toiminta on organisoitu järjestöjen yhteisen nuorkeskustalaisen kv-jaoston kautta. Keskustanuoret on juuri uudistanut omia toimintatapojaan valitsemalla liittokokouksessaan kaksi kansainvälisten asioiden sihteeriä.

Innustus kansainväliseen toimintaan on kasvanut ja toimintaa rakennetaan jälleen pitkäjänteisemmin. Muuttuvassa ja globalisoituvassa maailmassa vaaditaan kauaskantoista kansainvälistä toimintaa, johon Keskustanuoret pyrkii aktiivisesti vastaamaan.

1.2. Toimintaympäristöt ja yhteistyötahot

Keskustanuoret toimii tänä päivänä aktiivisesti osana kattojärjestöjään pohjoismaissa, Euroopassa ja maailmassa. Keskustanuorten tavoitteena on olla aktiivinen ja pitkäjänteinen vaikuttaja kansainvälisillä kentillä tehden kansainvälistä yhteistyötä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Keskustanuorten pohjoismainen kattojärjestö Nordiska Centerungdomens Förbund, NCF, on läheinen yhteistyötaho, jonka kansainvälistä vaikuttavuutta Keskustanuoret haluaa olla osaltaan tukemassa. NCF luo pohjan tulevaisuuden läheisemmälle pohjoismaiselle yhteistyölle niin pohjoismaissa kuin laajemminkin kansainvälisillä kentillä yhteisiä etuja ajaen.

Euroopan liberaalinuoret, LYMEC,

on Keskustanuorten kanava vaikuttaa Euroopan unionin politiikkaan. Keskustanuorten tavoitteena on tehdä kauaskantoista ja aktiivista vaikuttamistyötä yhteistyössä muiden nuorisjärjestöjen kanssa.

Maailman tasolla Keskustanuoret vaikuttaa osana maailman liberaalinuoria, IFLRY. Tavoitteena on kannustaa toimijoita aktiiviseen osallistumiseen toiminnassa.

Lisäksi Keskustanuoret tekee yhteistyötä muun muassa YK-nuorten, Euroopan nuorten, Demon ja Pohjola-Nordenin nuorisoliiton kanssa ja kannustaa jäseniään aktiiviseen osallistumiseen niin yhteisöjen paikallistasolla kuin kansallissellakin tasolla.

2. YLISUKUPOLVISUUS

2.1. Nuorten oikeuksien toteuttaminen tukee kansanvaltaa

Nuorista ei tule puhua enää tulevaisuuden päättäjinä vaan aktiivisina toimijoina jo tämän päivän yhteiskunnassa. Suomi panostaa kehityspolitiikassaan yhteiskuntien demokraattisuuteen ja toimintakykyyn.

Kun kansanvaltaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja avointa ja toimivaa julkista hallintoa kehitetään, tulee nuorten erityistarpeet huomioida.

Nuorten oikeutta osallistua päätöksentekoon tulee tukea ja Suomen on näytettävä esimerkkiä siitä, miten nuoret voidaan lainsäädännöllisesti osallistaa mukaan päätöksentekoon. Suomen lainsäädäntö nuorisovaltuustoista sekä käytäntö kuulla erilaisia nuorisojärjestöjä päätöksenteossa ovat hyviä malliesimerkkejä siitä, miten nuorten osallisuus huomioidaan julkisessa hallinnossa.

Suomi voi demokratian edelläkävijänä näyttää esimerkkiä ja edistää nimenomaan nuorten yhteiskunnallisen ja demokraattisen osallisuuden kehittämistä lainsäädännön ja julkisen hallinnon avulla.

Kaikkien täysi-ikäisten nuorten tulee voida äänestää ja asettua ehdolle, ja näiden tulee olla vähimmäisikärajoiltaan samat.

Nuorille kuuluu myös oikeus esittää mielipiteitään, kokoontua rauhanomaisesti ja osallistua julkiseen päätöksentekoon. Myös paikallisten nuorisokomiteoiden ja -järjestöjen vahvistamista tulee tukea.

Koko yhteiskunnan osallisuus on kestävä konfliktinratkaisun perusedellytys. Kestävää rauhaa ei voi luoda ilman, että kaikki osapuolet ja ihmisryhmät tukevat rauhaa. Etenkin hauraimissa valtioissa jokaisen ikäluokan ja ihmisryhmän tulee haluta rauhaa, muuten ratkaisu ei ole kestävä ja yhteiskunta uhkaa luisua takaisin konfliktin tielle. Toimenpiteitä lapsisotilaiden pelastamiseksi ja takaisin normaaliin yhteiskuntaan saamiseksi

on tuettava entistä vahvemmin. Tässä esimerkiksi Punaisella Ristillä on ollut lukuisia tuloksekkaita ohjelmia.

YK:n turvaneuvoston päätöslauselma 2250 Nuoret, rauha ja turvallisuus edistää nuorten osallisuuden tukemista. Ilman nuoria ei voi luoda rauhaa.

Keskustanuorten, Keskustan ja Suomen tulee aktiivisesti edistää päätöslauselman toimeenpanoa ja toteutumista.

Nuorten osallisuus konfliktinratkaisuun sekä nuorten erityistarpeiden huomioiminen jälleenrakentamisessa ovat päätöslauselman tärkeimpiä tavoitteita. Tässä epäonnistuminen voi horjuttaa turvallisuutta, vakautta ja rauhaa merkittävästi. Väkivaltainen radikaloituminen, ääriliikkeet ja muuttoliike voimistuvat merkittävästi, jos nuoria ei oteta huomioon laaja-alaisesti kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Nuorten osallisuuden vahvistaminen tukee myös julkisen hallinnon, instituutioiden ja demokratian vahvistamista.

2.2. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus

Keskustanuoret tekee työtä erilaisuuden hyväksymisen ja vähemmistöjen oikeuksien kunnioittamisen puolesta.

Seksuaaliterveyden- ja oikeuksien edistäminen on yksi keskeisiä ihmisoikeuksia, joilla on erityistä merkitystä nuorten hyvinvoinnille globaalisti. Seksuaalioikeudet eivät ole vain henkilökohtaisia kysymyksiä vaan tärkeitä koko yhteiskunnan kehityksen kannalta. Seksuaalioikeudet ovat sidoksissa ihmisoikeuksien toteutumiseen ja laajempaan yhteiskunnalliseen kehitykseen. Tulevien sukupolvien ei tule kokea häpeää omasta seksuaalisuudesta.

Erityisesti sukuelinten silpominen tunnustetaan vakavana ongelmana niillä kuin maailmalla. Suomessa ympärileikataan noin 400 poikaa ja tuntematon määrä tyttöjä vuosittain. Ongelma on kansainvälinen ja valtava. Keskustanuoret tekevät kaikkensa, jotta ympärileikkaus muista kuin lääketieteellisistä syistä määritetään vakavaksi rikokseksi. Kaikki voitava silpomisen lopettamiseksi ja ihmisten valistamiseksi sen vaaroista tehdään myös kansainvälisesti.

Kehityksissä sukupuolten välinen epätasa-arvo on yksi kaikkein suurimmista ongelmista. Naisiin kohdistuu monenlaista syrjintää heidän sukupuolensa takia ja monet kulttuuriset- ja yhteiskunnalliset käytännöt ovat sukupolvien ajallapitäneet sukupuolten välistä epätasa-arvoa. Naisten ja tyttöjen oikeuksien parantamisella on koko yhteiskuntaa vahvistava vaikutus ja samalla se tukee muiden kehitystavoitteiden etenemistä. Suomen tulee jatkossakin pitää sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä yhtenä kehitysyhteistyön kärkiteemoisena.

Tulevaisuudessa Suomi on johtava yhdenvertaisuuden puolestapuhuja.

Nuoria on maailmassa entistä enemmän ja kun samalla työmarkkinat ovat kokeneet mittavia muutoksia, niiden ulkopuolelle on jäänyt yhä suurempi määrä nuoria. Nuorisotyöttömyys on globaali ongelma, johon tarttuminen vaatii valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä.

Suomen tulee ottaa aktiivisempi rooli keskusteluissa nuorisotyöttömyydestä ja siitä aiheutuvista ongelmista myös globaalilla tasolla.

Ihmisarvoinen, palkallinen työ on merkittävä väline köyhyyden poistamiseen.

Suomen tulee pitää nuorten työllistymismahdollisuuksia keskeisessä roolissa myös kehitysyhteistyössä.

Uusien työpaikkojen luomiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä köyhyyden ja epätasa-arvon poistamiseen tarvitaan talouskasvua. Suomen tulee omalta osaltaan edistää kehittyvien maiden talouksien kasvua tukemalla erityisesti yritystoiminnan kehitystä. Investointien lisäksi keskeistä on auttaa maata luomaan oikeudenmukainen ja korruptiosta vapaa verojärjestelmä, joka takaa julkishallinnolle resurssit tulevaisuudessa.

Nuorisotyöttömyydellä on linkki myös nuorten syrjäytymiseen. Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen on tärkeää paitsi yksilöiden, myös yhteiskunnallisen va-
kauten tähden. Erityisen akuutti tilanne on niissä maissa, joissa ihmisten arki on särkynyt konfliktin jaloissa. Kokonaisten sukupolvien menettäminen konfliktien takia on kestäväntöntä.

2.3. Ylisukupolvisuus ja ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos on ilmiö, joka on ollut olemassa ennen meitä ja tulee olemaan myös meidän jälkeemme. Jokaisen sukupolven tulee kantaa vastuuta tämänhetkisestä tilanteesta. Jokapäiväisten valintojemme tulee perustua sille pohjalle, että haluamme jättää lapsillemme paremman maailman – myös ilmastonmuutosta koskevien valintojen.

Myös tulevilla sukupolvilla on oikeus puhtaaseen ilmaan, veteen ja hyviin elinolosuhteisiin.

Ilmastonmuutos on taakka, joka meidän kaikkien tulee kantaa yhdessä.

Ihmisiä tulee kannustaa tekemään parempia ja kestävämpiä valintoja.

Esimerkiksi verotuksella ja sijoittamalla rahaa ja aikaa kestävämpiin vaihtoehtoi-

hin voidaan ohjata kulutusta järkevämpään suuntaan.

Pariisin sopimus on merkittävä askel ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Ilmastositoumus saattaa vaikuttaa valintamahdollisuuksiimme ja jokapäiväiseen elämäämme. Kaikki vaikutukset eivät ole välttämättä negatiivisia, vaan myös uusia mahdollisuuksia ja innovaatioita saattaa syntyä ilmastositoumuksen vanavedessä.

Ilmastonmuutoksen vastustaminen ja hidastaminen saattaa vaikuttaa pitkällä tähtäimellä myös valtioiden talouteen. Mahdollinen elintason muutos on pieni hinta elinkelpoisesta ympäristöstä. Ennen kaikkea tulee pyrkiä ympäristöystävällisyyteen, -tehokkuuteen ja kestäväan kulutukseen sekä ympäristökoulutukseen.

3. KESTÄVÄ KEHITYS

3.1. Ilmastoteot

Keskustanuorten arvojen ytimessä on kestävä kehitys. Luonnon monimuotoisuus ja ympäristöarvot ovat tärkeä näkökulma punnittaessa esimerkiksi energia- tai kaivoshankkeita.

Suomen on pyrittävä maailman parhaaseen teknologiaan ympäristövaikutusten hallinnassa.

Hiilensidontaan on kiinnitettävä myös aiempaa vahvemmin huomiota ja luotava kestäviä toimintamalleja tämän toteuttamiseksi.

Ihminen on elänyt osana luontoa läpi historian.

Keskustanuorten mielestä luontoa ei pidä museoida, vaan ihminen voi hyödyntää luonnon kiertoa ja luonnonvaroja kestäväällä tavalla.

Kestävän kehityksen keskiössä on ajatus siitä, että haluamme jättää lapsillemme paremman maailman. Jokaisen sukupolven tulee kantaa vastuuta tämänhetkisestä tilanteesta. Myös tulevilla sukupolvilla on oikeus puhtaaseen ilmaan, veteen ja hyviin elinolosuhteisiin.

Ihmisiä tulee kannustaa tekemään parempia ja kestävämpiä valintoja.

Esimerkiksi verotuksella ja sijoittamalla rahaa ja aikaa kestävämpiin vaihtoehtoihin voidaan ohjata kulutusta järkevämpään suuntaan. Pariisin sopimus on merkittävä askel ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Vaikka yksittäisille valtioille ilmastonmuutos voi tuoda myös hyötyjä, vaativat Keskustanuoret tarkastelemaan ilmastonmuutosta globaalisti. Ilmastopopimus tulee heijastumaan jokapäiväiseen elämäämme, mutta se myös luo pohjaa uusille mahdollisuuksille ja innovaatioille.

Nuoria ja lapsia tulee ohjata joko vapaaehtoisin tai kunkin maan hallinnon säättämin keinoin kohti kestävämpää kulutusta ja ympäristöystävällisempää elämää. Ennen kaikkea tulee pyrkiä ympäristöystävällisyyteen, -tehokkuuteen ja kestäväan kulutukseen sekä ympäristökoulutukseen.

3.2 Kaupungistuminen, teollisuus ja talous

Kaupungistumista pidetään tämän vuosituhannen merkittävimpana megatrendinä. Arvioiden mukaan vuonna 2050 kaupungeissa asuu yli 70 prosenttia maailman väestöstä. Maailman väestön arvioidaan kasvavan yli kahdella miljardilla ihmisellä tässä ajassa. Nykyisistä lähtökohdista katsottuna voidaan puhua globaalilla mittakaavalla kiihtyvistä ilmiöistä.

Kaupungistumisen aallot kulkevat käsi kädessä teollistumisen vaiheiden kanssa. Tällä hetkellä kaupungistuminen on voimakkainta Aasiassa, johon suuri osa koko maailman teollinen tuotannosta on keskittynyt viimeiset vuosikymmenet. Suurimmat metropoli- ja konurbatioalueet sijaitsevat tai tulevat sijaitsemaan Kiinan suurimpien kaupunkien yhteydessä.

Tuotannon ja kulutuksen keskittyessä suuriin kaupunkeihin, syntyy myös merkittäviä talouden keskittymiä, jossa kulutus kiihtyy niiden merkityksen kasvassa globaalissa taloudessa. Jälkiteollisessa maailmassa talouden jatkuva kasvu on perustunut aineellisten hyödykkeiden tuottamiselle ja kuluttamiselle, jonka

vaikutukseen olemme heränneet viime vuosikymmeninä.

Keskustanuoret peräänkuuluttaa
kestävää kulutusta, jossa suositaan
vain laadukkaita ja pitkäikäisiä
tuotteita.

Tämä asettaa teollisuudelle painetta panostaa enemmän laatuun kuin bulkkituotantoon. Jos bulkkituotanto jatkuu vielä pitkään, olemme muuttaneet maapallon tärkeät resurssit rosäksi tai vaikeasti kierrätettäviksi hyödykkeiksi.

Talouden ja teollisuuden kasvu on mullistanut myös globaalin elinkeinorakenteen. Siinä missä ennen suurimmat globaalin talouden toimijat olivat valtiot, niin nykyään niiden asemaa haastavat myös suuryritykset. Maailman sadasta suurimmasta taloudesta 37 on yrityksiä. Monella suuryrityksellä on siis maailman talouspolitiikassa suurempi painoarvo kuin joillakin valtioilla.

Tämä tilanne on johtanut osaltaan maailmanlaajuiseen eriarvoistumiseen. Yksi prosentti maailman väestöstä omistaa 48 prosenttia, eli lähes puolet, maailman varallisuudesta. Kaksi kolmasosaa maailman ihmisistä asuu maissa, joissa eriarvoisuus on lisääntynyt viimeisen 30 vuoden aikana.

Keskustanuoret kantavat huolta myös vero-oikeudenmukaisuudesta. Globaalien toimijoiden aggressiivinen verosuunnittelu on todellinen ongelma. On arvioitu, että veronkierto on suuruudeltaan jopa mittavampaa kuin kehitysapu. Vero-

välttelyn takia kehitysmaat menettävät valtavan määrän pääomia suuryritysten siirtäessä ne rikkaisiin maihin ja veroparatiiseihin. Suuryritysten liiketoiminnan tunnuslukujen, kuten tulojen, maksettujen verojen ja työntekijöiden määrän maakohtainen julkinen raportointi auttaisi tunnistamaan verojen välttelyn, minkä jälkeen siihen on helpompi puuttua. Suomen on aktiivisesti edistettävä yritysten todellisten hyödynsaajien julkisuutta kansainvälisessä keskustelussa, edistettävä maakohtaista raportointia ja toimittava itse esimerkkinä.

Keskustanuoret vaatii, että
kaupungistuminen otettaisiin
ilmiönä vakavasti ja sitä
pyrittäisiin hallitsemaan,
jotta ilmiön haittavaikutukset
eivät räjähtäisi käsiin.

Parhaimmillaan kaupungistuminen voi johtaa hyvinvoinnin kasvuun maailmassa, mikäli mahdollisimman monella on aito pääsy kaupunkien palveluihin ja elintavat sekä kulutus ovat ekologisesti kestäväällä pohjalla. Metropolien tai megalopolioiden kontrolli omista kansalaisistaan katoaa, kun väestömassat kasvavat liian nopeasti. Tämä aiheuttaa globaalia eriarvoistumista, ghettoutumista ja rikollisuutta.

Maailmantalous on ollut kovassa aalto-
liikkeessä viimeiset kymmenen vuotta. Vuoden 2008 talouskriisistä elpyminen on vienyt enemmän aikaa mitä asiantuntijat osasivat arvioida.

Keskustanuoret tyrmää maailmantaloudessa vallitsevan keinottelukulttuurin sijoitus-, vakuutus-, ja rahoitustoiminnassa.

Laadukasta koulutusta on taattava kaikille sukupuoleen, varallisuuteen, ihonväriin, uskontoon tai muuhun vastaavaan katsomatta.

Monimutkaiset rahoitusinstrumentit aiheuttivat vuoden 2008 taluskriisin. Spekulaatiivisen sijoitustoiminnan sijaan maailmantalouden tulee perustua ennen kaikkea hyvinvoinnin tasa-arvoiseen maksimoimiseen.

Keskustanuoret suhtautuu avoimesti kansainvälisiin talous- ja kauppasopimuksiin. Sopimusten kuitenkin tulee pohjautua ajatukseen siitä, että sisämarkkinoille tulevat tuotteet ovat EU:n lainsäädännön mukaisia.

Keskustanuoret kannattaa EU:n pyrkimystä vaikuttaa kauppapolitiikassaan ihmisoikeus- ja ilmastokysymyksiin vastuullisella tavalla.

Koulutus luo pohjan niin yksilön kuin yhteiskunnan kehitykselle ja tasa-arvon rakentumiselle. Mahdollisuus korkeakoulutukseen on mahdollistettava kaikille ja koulutuksen periytyvyyden ehkäiseminen on tärkeää. Korkeakoulutuksen tärkeydestä huolimatta myös muita koulutuspolkuja ja -mahdollisuuksia tulee arvostaa ja tukea.

Koulutukseen tulee tasosta riippumatta liittää aina opetusta vaikutusmahdollisuuksista, yhteiskunnasta ja politiikasta.

Jokaisella on oikeus tietää omista mahdollisuuksista vaikuttaa oman maansa asioihin ja näitä oikeuksia tulee tukea opetuksen kautta. Etenkin tyttöjen ja naisten koulutukseen panostaminen on eräs lähivuosien tärkeimmistä tehtävistä, sillä etenkin nuoret naiset ja tytöt jäävät usein koulutuksen ulkopuolelle.

3.3. Koulutus

Koulutuksella on tärkeä tehtävä kestävän kehityksen mahdollistajana ja tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämiseksi sekä suomalaisessa yhteiskunnassa, että maailmanlaajuisesti. Koulutuksen kautta yhä useampi pystyy toimimaan kestävän kehityksen vaatimalla tavalla ja ymmärtämään omien valintojen merkityksen.

Kansainvälistyvässä maailmassa pitää myös koulutus nähdä yhtenä yhteisenä kehityskohtana. Suomella on tässä asiassa edelläkävijän asema, ja Suomen tulisi alkaa viemään koulutusta myös ulkomaille. Etenkin opettajankoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen koulutusvienti on mahdollisuus, joka tulisi hyödyntää.

Vaihto-opiskelujen ja jatko-opintojen mahdollistaminen useammassa maassa samoilla edellytyksillä toisi paljon tarvittavia uusia näkökulmia koulutukseen, opiskeluun ja työelämään.

3.4. Kehitysyhteistyö

Yhteistyötä on mahdollista tehdä kolmannen sektorin järjestöjen kautta ja myös valtiona taloudellista yhteistyötä tasa-arvoisena kauppakumppanina kehittyvien maiden kanssa.

Tavoitteena kuitenkin tulee kansainvälisesti olla vahvoilla ja laajoilla hartioilla oleva kehitysyhteistyö, joka on kauaskantoista ja tehokasta tähdäten maan oman toimintakyvyn parantamiseen.

Suomen tulee olla aktiivisesti osana kansainvälisiä yhteistyöprojekteja. Mahdollisuuksia tiiviimpään ja laaja-alaisempaan kehitysyhteistyöhön esimerkiksi toisten Pohjoismaiden kanssa tulee selvittää ja kehittää. Lisäksi tarvitsemme toimia, joilla saamme yksityiset investoinnit liikkeelle Afrikkaan ja tähän tarvitsemme Euroopan, Amerikan ja Kiinan panostuksen.

Koulutuksen tärkeys painottuu kehitysyhteistyössä. Kehitysyhteistyötoimijoita tulee kouluttaa jokaisen kohdemaan mukaisen avustuksen antamiseen. Kehitysyhteistyössä on tärkeä yksilöllinen tuki: tavoitteena tulee antaa jokaisen kohde-

maan tarvitsemaa tukea, ja mahdollinen tuensaannin seuranta tuleekin profiloitua aina kohdemaan tarpeisiin.

Kehitysyhteistyön tuleekin pyrkiä yksilökohtaiseen lähestymistapaan, jossa tehdään läheistä yhteistyötä paikallisten kanssa ja selvitetään, minkälainen avustus on tarpeen ja minkälaista roolia kyseisessä tapauksessa tulisi ottaa.

Tärkeää yhä on, että maiden kehitysyhteistyömäärärahat vakiinnutetaan YK:ssa sovittuihin tavoitteisiin tämän talouden vilkastuttamisen rinnalla. Suomen on mahdollista tuoda pöytään osaamista koulutuksen, ympäristöteknologian ja tasa-arvon kentillä.

4. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

4.1. Suomi ja Pohjoismaat osana muuttuvaa Eurooppaa

EU:n perussopimuksen toinen artikla määrittelee unionin arvot. Ne ovat ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvoisuuden, laillisuuden ja ihmis-oikeuksien kunnioitus, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien oikeudet. Euroopan unionin perusta on sen kansalaisten halussa turvata rauha ja vakaus ja samalla ehkäistä uudet sodat maanosamme.

Euroopan unionin on oltava iso isoissa, pieni pienissä kysymyksissä. Euroopan unionin tulee olla vahvemmin toimintakykyinen suurissa rauhan ja vakauden kannalta keskeisissä kysymyksissä, kuten talouspoliittisesti ja maahanmuuttopoliittisesti. Vastaavasti kansallisesti tulee päättää asioista, jotka kansallisvaltio pystyy lähtökohtaisesti ratkaisemaan EU:ta paremmin.

Keskustanuoret kannattaa
pyrkimyksiä EU:n
puolustuspoliittisen
yhteistyön tiivistämiseksi.

Puolustusyhteistyö ei ole federalismia, vaan itsenäisten valtioiden järkiperäistä yhteistyötä. EU on liitto, jonka jäsenvaltiot ovat arvopohjaltaan kohtuullisen samanlaisia, ja joiden turvallisuuspoliittiset haasteet ovat enenevissä määrin yhteisiä. Konfliktien ennaltaehkäisyssä tärkeää on kasvattaa kynnystä toteuttaa sotilaallisia toimia eli toimien sotilaallista, poliittista ja taloudellista hintaa. Tiiviimpi puolustuspoliittinen yhteistyö kasvattaisi pelotetta, eli korottaisi kynnystä sotilaallisten toimien harjoittamiseen. Uudet uhkat eivät myöskään noudattele valtiorajoja. Terrori uhkaa yhtälailla koko Eurooppaa, ja esimerkiksi helpottunut tietojen vaihto, koulutus ja operatiivinen yhteistyö parantaisi kykyämme vastata uudenlaisiin uhkiin.

Keskustanuoret toivoo läheisempää Pohjoismaista yhteistyötä kansainvälisillä kentillä. Pohjoismaiden on mahdollisuus yhtenä rintamana ajaa meille kaikille pohjoismaalaisille tärkeitä

asioita kansainvälisesti ja näin varmistaa tavoitteidemme mahdollisimman suuri painoarvo.

Meidän tulisi myös ottaa
askeleita kohti Pohjoismaista
kansalaisuutta.

Pohjoismainen kansalaisuus tarkoittaisi, että kaikkia pohjoismaisia kansalaisia tulisi kohdella yhdenvertaisesti asuinmaassaan – heille kuuluisivat samat oikeudet ja velvollisuudet yhtä lailla kuin muille maan kansalaisille.

Pohjoismainen kansalaisuus purkaisi tehokkaasti maiden väliset rajaesteet ja parantaisi siten Pohjoismaiden edellytyksiä yhteismarkkinoihin, joilla tiede, tavarat, työvoima ja ihmiset liikkuisivat vapaasti suurempien eurooppalaisten markkinoiden ohessa.

Pohjoismainen kansalaisuus ei korvaisi kansallista vastinettaan, vaan toimisi pikemmin tämän täydennyksenä. Sen juridisena seurauksena kaikki Pohjoismaiden kansalaisten katsottaisiin olevan yhdenvertaisia asukkaita siinä maassa, jossa he asuvat – ei ulkomaalaisia. Kannatamme valtioiden välistä yhteistyötä ja avoimuutta, emme maanosan kokoista liittovaltiota. Sosiaaliturvasta ja aluekehitysvarojen kohdentamisesta tulee jatkossakin päättää paikallisella, ei kansainvälisellä tasolla. Ristiriita EU:n syrjintäkiellon kanssa ratkeaisi pohjoismaisen yhteistyön ja integraation eurooppalaisen syvempää ulottuvuutta vahvistuessa.

4.2. Suomi kansainvälisen kentän sillanrakentajana

Suomi ylläpitää hyviä suhteita Euroopan ulkopuolisiin valtioihin niin kansainvälisten organisaatioiden kuin kahdenvälisen suhteiden kautta.

Yksi keskeisimpiä yhteistyötahoja on rajanaapurimme Venäjä. Suomen ja Venäjän väliset suhteet ovat perustuneet vilkkaisiin talous- ja kauppasuhteisiin, ihmisten välisen arkisen kanssakäymisen edistämiseen ja mutkattomiin kahdenvälisiin suhteisiin. Ne ovat tuoneet molemmille maille paljon hyvää. Rajanaapureiden välillä on jatkossakin sadoittain yhteistyötä vaativia käytännön asioita. Suomen onkin toimittava aloitteellisesti rauhanomaisen ratkaisun edistämiseksi. Suomen hyvät kahdenväliset suhteet voivat tukea orastavia neuvotteluja ja vuoropuhelua eri tahojen välillä. Tavoitteena on oltava normalisoida EU-maiden ja Venäjän väliset suhteet hyväksymättä Venäjän viimeaikaisia konflikteja ja ihmisoikeusloukkauksia.

Yhdysvallat menettää rooliaan vapaan maailman puolustajana ja maailman johtavana taloutena. Yhdysvallat on ottanut askeleita suuntaan, jossa tasa-arvon ja ihmisarvojen merkitys kuten myös ilmastonmuutoksen ehkäisyn asema on heikentynyt merkittävästi. Euroopan unionin tulee ottaa vahvempaa roolia kansainvälisellä kentällä Yhdysvaltojen otteen kirvoitessa.

Aasia -suhteet ovat merkittävät tulevaisuudessa monen Aasian maan kuten Kiinan ja Intian talouksien kasvaessa huomattavaa vauhtia. Vastaavasti

alueella on keskeistä tehdä työtä ihmis-oikeuksien ja demokratian edistämiseksi sekä rauhan ja turvallisuuden vahvistamiseksi. Työtä etenkin Lähi-Idän tilanteen tyyntymiseksi on tehtävä tavalla, joka luo pohjan alueen tulevalle rauhalle. Kansainvälisen yhteisön tulisi myös tukea sodan runtelemien alueiden infrastruktuurin jälleenrakennusta, jotta uusia konflikteja voitaisiin ehkäistä. Afrikka on tulevaisuuden maaosa, jossa monessa maassa alle 15-vuotiaat muodostavat merkittävän osan väestöstä. Keskustanuorten mielestä on tärkeää panostaa yhteistyöhön eri kentillä mahdollistaen hyvinvoinnin lisääntymisen Afrikan alueilla.

5. TURVALLISUUS

5.1. Kansallinen ja alueellinen turvallisuus

Keskustalla ja Keskustanuorilla on pitkä historia vakaan turvallisuuspolitiikan kannattajana, joka suojelee pientä kansaamme parhaiten: pyrimme välttämään konflikteja. Avainasemassa on diplomaattia, hyvät suhteet muihin toimijoihin, vakauden ylläpito sekä oma uskottava puolustus.

Suomen tulee tavoitella puolueetto- muutta konflikteissa, jotka mahdollisesti syttyvät lähialueilla.

Suomen tulee voimakkaasti turvata omien alueidensa koskemattomuus, sekä toimia rauhanvälittäjänä konfliktin osapuolten välillä.

Myös tällaisista tilanteista aiheutuvaan pakolaisuuteen tulee varautua. Suomen tulee ponnekkaasti vastustaa ydinaseiden sijoittamista Itämerelle ja Suomen tulee allekirjoittaa YK:n ydinaseet kieltävä sopimus. Myös hybridiuhkiin vastaminen ja varautuminen ovat Suomelle tärkeitä muuttuvassa sotilaallisessa toimintaympäristössä.

Terrorismi aiheuttaa Suomelle entistä korkeamman uhan. Sen torjunnassa pääosassa ovat tiedustelutoiminta sekä yhteistyö kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden välillä. Tärkeintä on tunnistaa maahamme kohdistuvat uhat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja pyrkiä tehokkaasti estämään uhkakuvien toteutuminen. Terrorismin torjunnassa myös kotoutumisen edistäminen ja yksilöiden syrjäytymisen ehkäiseminen ovat tärkeässä asemassa.

Suomen tulee myös entistä tiiviimmin olla mukana kansainvälisissä toimitissa terrorismin torjumiseksi.

Tehokas tiedonvaihto kansainvälisten toimijoiden kesken on terrorismin torjunnassa entistä tärkeämpää. Europol eli EU:n lainvalvontavirasto on tärkeässä asemassa terrorismin torjunnassa Euroopassa ja Suomen onkin laajasti hyödynnettävä sen tarjoamia tietojärjestelmiä sekä tiedonvaihtoa. Europol toimii tärkeänä linkkinä EU:n jäsenmaiden välillä terrorismin torjunnassa. Suomen on myös oltava tiiviimmin mukana kolmansien maiden kanssa tehtävässä yhteistyössä, jossa pyritään torjumaan

terrorismin ja radikalisoitumisen syitä kuten köyhyyttä, epätasa-arvoa ja huonoa hallintoa.

Monipuolinen ja laadukas informaatio ovat tärkeitä turvallisuuden ylläpitämiseksi. Yksilön on pystyttävä saamaan nopeasti luotettavaa tietoa ympärillään tapahtuvista asioista. Etenkin kriisitilanteissa tiedon nopeus ja luotettavuus ovat tärkeitä.

Medialukutaito ja kriittinen ajattelu ovat tänä päivänä yhä tärkeämmässä asemassa tietolähteiden ollessa verkossa. Systemaattinen väärän informaation levittäminen on todella suuri turvallisuusuhka. Disinformaatiota voidaan käyttää eri tilanteissa esimerkiksi turvattomuuden ja sekasorron luomiseksi. Tämän vuoksi myös väärän tiedon oikaisemiseen ja loppuuhkeeseen on pystyttävä puuttumaan mediassa nopeasti. Disinformaation leviämisen kitkemiseksi myös yksilön olisi hyvä osata suhtautua kriittisesti tietoon. On tärkeää, että yksilölle myös opetetaan kuinka, tietoa voidaan käyttää heitä itseään vastaan ja miten tunnistaa oikea informaatio.

Medialukutaidon ja kriittisen ajattelun opettamiseen on panostettava vielä nykyistäkin enemmän.

Suomen sotilaallinen toimintaympäristö on muuttunut sotilaallisen toiminnan ja jännitteiden lisääntyessä Itämerellä. Näitä jännitteitä ovat esimerkiksi uusien asejärjestelmien tuominen Itämeren alueelle sekä Venäjän sotilastoiminnan

aktivoituminen arktisilla alueilla. Suomen onkin vahvistettava kansainvälistä puolustusyhteistyötä demokraattisten länsimaiden kanssa uhkien ennaltaehkäisemiseksi. Pohjoismainen puolustusyhteistyö NORDEFCO:ssa on Suomelle tärkeä viiteryhmä, jonka käytännöllisiä ulottuvuuksia ovat esimerkiksi yhteisharjoitukset. Suomi hyötyy monipuolisesti myös kansainvälisestä yhteistyöstä esimerkiksi kahdenvälisiin sopimuksiin ja osallistumalla aktiivisesti Iso-Britannian johtamien Joint Expeditionary Force-joukkojen toimintaan. Tämän lisäksi avainasemassa ovat Euroopan unionin kanssa tehtävä puolustusyhteistyö sekä kahdenvälinen puolustusyhteistyö Ruotsin kanssa.

Nato-jäsenyys ei kuitenkaan tuo lisäarvoa Suomen turvallisuudelle, vaan asevelvollisuusarmeija ja hyvä kansallinen maanpuolustustahto takaa turvallisuuden parhaiten. Vastaavasti Nato-jäsenyys saattaisi uhata tätä kansallista puolustustahtoa sekä lisätä turvallisuusympäristömme epävakautta. Suomen puolustusvoimien tärkein tehtävä on taata Suomen turvallisuus ja alueellinen koskemattomuus. YK:n puitteissa ja sen hyväksynnän alaisuudessa haluamme kuitenkin osallistua rauhanturvaoperaatioihin maailmalla.

5.2. Ilmastoturvallisuus

Ilmastonmuutos on kansainvälinen uhka, joka vaatii kansainvälisiä toimia. Ilmastonmuutoksen vaikutukset tuntuvat ympäri maailman ja ne muodostavat turvallisuusuhkia liittyen luonnonkatastrofeihin ja välillisesti erilaisiin yhteiskunnallisiin mullistuksiin kuten

ihmisten liikehdintään. Esimerkiksi nälänhädän, merenpinnan nousun, juomaveden puutteen ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset olisivat mittavia yhteiskunnallisesti niiden heijastuessa laajasti ihmismassojen liikehdintään ja tarpeeseen siirtyä toisille alueille. Ensisijaisesti Keskustanuorten tavoite on pysäyttää ilmastonmuutoksen eteneminen. Kansainvälisesti on panostettava ilmastoturvallisuuteen ja alan kansainväliseen aktiiviseen yhteistyöhön sekä perustason tiedonsaantiin ympäristöuhkien torjunnassa nyt, ei myöhemmin.

Ilmastonmuutoksen aiheuttama luonnon ääri-ilmiöiden lisääntyminen yhdistettynä kehittyvien maiden väestöräjähdykseen tulee aiheuttamaan tulevaisuudessa nykyistä pakolaiskriisiä huomattavasti laajempia kansanvaelluksia. Ensisijainen keino ratkaista ongelmia ei voi olla laajamittainen maastamuutto, vaan kansainvälisen yhteisön tulee pyrkiä aktiivisesti ennaltaehkäisemään kriisejä sekä vakauttamaan kriisialueita. Ilmastotyön lisäksi parhaita keinoja alueiden vakauden edistämiseen ovat demokraattinen yhteiskuntajärjestys sekä suotuista taloudellinen kehitys.

Järkevät kehitysyhteistyöinvestoinnit voidaan tehdä siten, että ne tukevat kohdemaan talouden kasvupotentiaalia.

Humanitaarinen maahanmuutto on osa työkalupakkia silloin, kun ihmisten turvallisuutta ei muuten pystytä takaamaan. Maahanmuuton tulee kuitenkin perustua hallittuun järjestelmään.

Pakolaisuuden edellytykset tulee voida tarkastaa ja tarvittavat turvallisuusselvitukset tehdä ennen saapumista maaperällemme.

5.3. Kyberturvallisuus

Kyberuhat ovat nykypäivää ja niin tulee olla myös toimivan kyberturvallisuuden. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Yhteiskunnat ovat yhä enenevässä määrin riippuvaisia sähköisistä toiminnoista ja kyberturvallisuuden avulla on mahdollista turvata yhteiskunnan sujuva toimiminen terveydenhuollosta lentoliikenteeseen. Myös yksilötasolla ollaan suuntautumassa digitaalisempaan suuntaan, jossa kaikki elämän osa-alueet ovat tietotekniikan kautta hallittavissa. Täten myös yksilön turvallisuus on huomattavasti alttiimpi kyberuhille.

Kyberturvallisuuteen tulee panostaa kansallisesti ja EU:n tasolla turvaten alueelliset toiminnot sekä antaen yksilöille välineet turvata omat kanavansa ja esimerkiksi identiteettinsä.

Sallitun hakkeroinnin lisääminen on erinomainen keino huomata järjestelmien tietoturva-aukkoja sekä muita heikkouksia ja näin parantaa niiden turvallisuutta.

Suomeen sijoitettava hybridiuhkien osaamiskeskus on hyvä asia kansainväliselle turvallisuudelle, yhteistyölle ja

osaamisen kehittämiselle. Kyberuhat tapahtuvat usein globaalilla tasolla, joten kansainvälinen yhteistyö on avainasemassa. Lisäksi osaamiskeskus voisi edesauttaa suomalaisen osaamisen tukemista ja vientiä maailmalle.

Kyberturvallisuuden ylläpitämisen kannalta myös kansalaisten tulee osata varautua mahdollisiin kyberuhkiin, kuten identiteettivarkauteen. Lasten kohdalla helpointa olisi lisätä koulun opetukseen kyberturvallisuutta käsittelevää sisältöä, jota päivitetäisiin tasaisesti. Aikuisille suunnatun tiedon tulisi olla helposti löydettävissä ja mahdollista opetusta tulisi olla saatavilla esim. työpaikan kautta, jolloin myös työpaikan sisäinen turvallisuus saadaan pidettyä halutulla tasolla.

5.4. Terveys ja turvallisuus

Ihmisten lisääntynyt matkustaminen on nopeuttanut tartuntojen leviämistä ja vaikuttanut väestön rakenteeseen, potilaiden tautikirjoon sekä terveystietoon ja käyttäytymiseen. Ihmisten liikkuvuuden johdosta matkalta mukana voi tulla sairauksia ja lääkkeille vastustuskykyisiä taudinaiheuttajia. Tartuntataudit ja epidemiat leviävät yli maiden rajojen ja kansainvälisen yhteistyön merkitys infektioiden torjunnassa ja seurannassa on erittäin tärkeää.

Viranomaisten yhteistyön sujuvuus kansainvälisesti ja terveydenhuollon toimintatapojen päivittäminen on keskeistä kansainvälisesti tartuntatautien torjunnassa. Uudet tautiuhat vaativat nopeita seuranta- ja ehkäisytoimia. Keskeisessä asemassa on myös tiedon levittäminen ja saatavuus kansainvälisesti tartun-

tatauteihin liittyen perus hygieniaan, rokotuksiin, seksuaaliterveyteen ja terveystarkastusten liittyen kuten myös tartuntatautien leviämistäpoja koskien.

Tartuntatautikentän suurimpana uhkana on resistenssi mikrobilääkkeitä eli antibiootteja kohtaan. Tällöin ihmishenkiä pelastavat modernin lääketieteen ja eläinlääketieteen keksinnöt mikrobilääkkeet saavat aikaiseksi mikrobien muuttumisen vastustuskykyisiksi eli resistenteiksi. Resistentit mikrobit siirtyvät ihmisestä ja eläimestä toiseen ja kiertävät ruuan, veden ja ympäristön välityksellä yli valtioiden rajojen. YK:n mukaan vuonna 2050 arvioilta 10 miljoonaa ihmistä kuolee mikrobilääkkeille vastustuskykyisten mikrobien aiheuttamiin infektioihin. Vaikutukset maailmantalouteen ovat mittavat.

Kansainvälisesti on välttämätöntä ohjata mikrobilääkkeiden käyttöä ehkäisemällä infektioita ja lääkkeille vastustuskykyisten bakteerien leviämistä.

Kansainvälisesti tulee valtiota kannustaa toteuttamaan WHO:n suosituksia ja lisäämään uusien mikrobilääkkeiden kehittämiseen käytettäviä varoja.

Mikrobilääkkeiden käyttöä on kansainvälisesti rajoitettava niin, että käyttö on vastuullista sekä ihmisen että eläinten hoidossa. Tähän keinoina ovat koulutuksen ja tietoisuuden lisääminen sekä kansainväliset toimet kansallisen valvonnan lisäämiseksi.

Ruokaturvallisuus on keskeinen keino, jolla voidaan ehkäistä niin tartuntatautien leviäminen kuin myös resistenssi mikrobilääkkeitä kohtaan. Ruuantuotannon vastuullinen antibioottien käyttö ja käsittely ovat keskeisiä tekijöitä, joilla niin kansallisesti kuin kansainvälisesti on mahdollista vaikuttaa terveysuhkiin.

Ruuan laadun takeena tulisi käyttää kansainvälisiä mittareita, kuten sertifikaatteja takaamassa ruuan laatua.

Ruokaturvallisuuteen kuuluu keskeisellä tavalla ruuan saatavuus.

On keskeistä turvata, että meillä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin on turvattu ruuan saatavuus niin rauhan kuin konfliktienkin aikana.

Kotimainen perustason ruuantuotanto on tähän tärkeä pohja, jolla vähennetään maiden riippuvuutta toisista ja luodaan perusteita hyvinvoinnille. Tarkkaan ja hallitusti tutkittu geenimanipuloitu ruuantuotanto sisältää huomattavia mahdollisuuksia ruokaturvallisuudelle ja hallitun sekä perusteellisen tieteellisen tutkimuksen avulla tulisi sen mahdollisuuksia kartoittaa. Vaihtoehtoisten proteiinien mahdollisuudet ruuantuotannon ja ruokaturvallisuuden saralla on otettava käyttöön.

MUISTIINPANOJA

KESKUSTANUORET

kohtuullisen luonnollinen